

Mist van de oorlog

Tekst Arnold Karskens 6 uur geleden

Een Indië-veteraan werpt zich op als ooggetuige van een executie op Sumatra in 1949. Zijn verhaal rammelt.

NRC Handelsblad plaatste dit weekeinde het artikel 'Je doet wat je wordt opgedragen', over de belevenissen van de bejaarde Brabander Harrie Nouwen (87). Hij wijst zichzelf aan als toeschouwer (hurkend en nauwelijks herkenbaar) op een foto van geëxecuteerde Indonesiërs die vorig jaar juli is ontdekt door een medewerker van het gemeentearchief Enschede. Na lezing van het twee pagina's grote NRC-coververhaal, twijfel ik ernstig aan het waarheidsgehalte. Het beroep van oorlogschoniquer verplicht, dus we zetten de kritiekpunten maar eens op een rijtje. Daarbij ga ik ervan uit dat Nouwen juist is geciteerd. Dat vertrouw ik NRC Handelsblad overigens wel toe.

Knielen bij de greppel

Nouwen vertrekt in 1947 als dienstplichtig soldaat naar de vaderlandse kolonie en verhaalt over een executie die hij eind 1949 meemaakt op Sumatra. Hij zegt dat gevangengenomen guerrillastrijders van het Tentara Nasional Indonesia, afgekort TNI, moesten knielen bij een greppel “met hun handen in de nek”. Daarop zou zijn luitenant (links staand op de foto) de Indonesiërs “één voor één” met een stengun in de rug hebben doodgeschoten. Eén man die ruim een dozijn mannen doodschiet? Mmm, denk je dan. Waarom niet met meer mensen schieten? De kans dat een paar gevangenen het op een lopen zetten is wel erg groot.

Greppel

Maar oké, de luitenant schiet. Dan luidt de vraag: waarom liggen de lichamen dan op de bodem van de greppel? Je zou denken dat ze, geknield op de rand, voorover op hun buik halverwege de greppelwand belanden. En zeker niet zoals de helft, op hun rug op de bodem. Veel logischer zou zijn dat de mannen in de greppel hebben gestaan en toen zijn doodgeschoten. Zoals een tweede foto toont, ook gevonden

Arnold Karskens
Oorlog- en onderzoeksjournalist

[Arnold Karskens](#) is Neerlands meest onafhankelijke en ervaren oorlogsverslaggever. Muckraker. Nachtmerrie voor nazi's en andere oorlogsmisdadigers. Auteur van acht boeken. Onderzoeksjournalist die nooit 'nee!' als antwoord accepteert. Lastig, dwars & gehaat door zijn vijanden, maar Last Man Standing voor mensenrechten en vrijheid van meningsuiting.

Volg Arnold Karskens op [Twitter](#) of per [mail](#)

Meer Arnold Karskens

- In het voetspoor van Den Doolaard

3 uur geleden

Een bezoek aan het Meer van Ohrid, op de grens tussen Macedonië en Albanië,...
- In de voetsporen

1 week geleden

De vakantie nadert. Wat kunt u de komende tijd van mij verwachten? Ik zit niet stil, ...
- Afscheid van Afghanistan

2 weken geleden

door de ambtenaar in Enschede in hetzelfde album van een naamloze veteraan, en vorig jaar als eerste geplaatst in de Volkskrant. Maar daarover zegt Nouwen: “Dat was niet bij ons”, terwijl het landschap en de kleding van de slachtoffers veel overeenkomsten vertonen.

Trouwens hoe heette die luitenant die schoot? Hij is later, dus vlak voor of vlak na de soevereiniteitsoverdracht van 1949, volgens Nouwen door een sluipschutter gedood. Een rechtmatige vraag, want het antwoord zou kunnen helpen om vast te stellen of de twee inderdaad bij dezelfde eenheid hebben gediend.

Kokosnoten

Teruglezend, zie ik meer hiaten. Nouwen deed acht klassen lagere school, maar wist niet waar Indië lag. Dit ter illustratie van zijn onwetendheid. Kom kom, dat is derde of vierde klas lesstof aardrijkskunde.

Nouwen is naar eigen zeggen verantwoordelijk voor de radio-contacten en verlaat het kamp zelden voor het lopen van patrouilles. De keren dat hij op pad gaat, is voor de jacht. Zo verzeilt hij in een hinderlaag van Indonesische opstandelingen. Die begon op een wel heel bijzondere manier. “Toen we dichterbij kwamen, regende het eerst kokosnoten. Die gooiden ze uit de bomen. Daarna leek het alsof heel Indonesië op me schoot.”

Laat dit duidelijk zijn: met een hinderlaag probeer je binnen enkele seconden zoveel mogelijk tegenstanders uit te schakelen voordat ze bij zinnen komen en terugschieten. Het TNI was professioneel genoeg om dat te weten en circa vijfduizend omgekomen Nederlandse militairen zijn het bewijs. De eerste slag deel je niet uit met kokosnoten, hoe hard die ook mogen aankomen. Zo'n actie past in een *Suske en Wiske*-stripalbum. Interviewer Emile van Outeren had hier wel een kritische kanttekening mogen zetten. Ook bij het vervolg. Als straf moest het dorp van waaruit de strijders opereerden, met mortieren worden bestookt. Een klus voor marconist Nouwen, terwijl nauwkeurig een mortier richten en veilig afschieten specialistenwerk is.

Mist van de oorlog

Voor alle duidelijkheid. In Indonesië zijn tussen 1945 en 1949 door Nederlanders tal van oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid gepleegd. Dus ik kies niet de zijde van de militairen. Ook niet van de opstandelingen, want ik wil benadrukken dat de terreur ook van de kant van de door Japan opgestookte Indonesiërs kwam, zoals tijdens de bersiap-periode waarbij duizenden vrouwen en kinderen uit racistische motieven zijn vermoord. Wel pleit ik voor een juiste geschiedschrijving. Een valse voorstelling van zaken draagt bij tot de mist die toch al rond menige oorlog hangt.

Geplaatst in [Arnold Karskens](#), [Collectie](#)

Retteketet. Zondag 30 juni 2013 stopt de laatste Nederlandse missie in Afghanistan: H...

Kalashnikov & Karskens

2 weken geleden

Met een doodzieke Zuid-Afrikaanse leider Nelson Mandela (94) verliest de wereld binne...

Alles van Arnold Karskens

Meer Collectie

Bach schreef eerste hardrock solo

Net geplaatst door Dirk Koppes

De uitvinding van het Oranjehuis

53 minuten geleden door Marcel Hulspas

In een opblaasbootje naar het beloofde land

3 uur geleden door Pauline Blom

In het voetspoor van Den Doolaard

3 uur geleden door Arnold Karskens

De Week van het Wilde Oosten – 15 juli

4 uur geleden door Geert Jan Hahn

Natuur als medicijn (2)

4 uur geleden door Lucienne van Ek

Alles in Collectie

 Vind ik leuk

9

 Tweet

13

0

Link: denieuwepers.com/?p=38300

0 reacties

Reageer...

Beste

Gemeenschap

Delen

Er heeft nog niemand gereageerd.

OOK OP DE NIEUWE PERS

Creativiteit – geeft voeding aan Natuur als medicijn (1) groei

2 reacties • 14 dagen geleden*

 René Leisink — Eindelijk een artikel over dit onderwerp! Hulde! Wanneer wordt er eindelijk op school eens ...

6 reacties • 14 dagen geleden*

 Willemijn — Voor mezelf verbaast mij dit niet (ik voel me ook veel beter in een natuurlijke omgeving) maar ik ...

Misbruik

2 reacties • 14 dagen geleden*

 Juliette — Die honden, daar moet ik het hier toch eens over hebben met de katten hier ;-) Dat codewoord is ook ...

Blote billen

3 reacties • 12 dagen geleden*

App Store

Downloaden
FAQ

Service

Over DNP
Contact
Blog
Mede mogelijk door!
Privacy
Leveringsvoorwaarden

Zoeken

Zoeken naar: